

**El teu vot té el poder  
de canviar les coses**

**Recomanacions als programes  
electorals autonòmics  
Maig 2023**





# RECOMANACIONS ALS PROGRAMES ELECTORALS AUTONÒMICS

## MAIG 2023

### INTRODUCCIÓ

El 28 de maig es celebraran eleccions autonòmiques, als consells insulars i als municipis de les Illes Balears en un moment cabdal pel conjunt de la nostra ciutadania, i que seran el preàmbul de les eleccions generals que es duran a terme a finals d'any.

Com cada cop que es convoquen eleccions a la nostra comunitat, des de CCOO de les Illes Balears llancem als principals partits que es presenten als comicis -i al conjunt de la societat- les propostes que a l'entendre del sindicat son d'importància per a donar resposta als problemes que afecten el conjunt de la classe treballadora en particular, i a la ciutadania en general.

Des del sindicat, partim de les certeses que indiquen que, malgrat gaudir d'uns més que òptims nivells d'ocupació, amples sectors de treballadors i treballadores de les illes pateixen nivells de precarietat preocupants, tot i tenir feina, a causa de la pujada dels preus de l'alimentació, de l'energia i de l'habitatge; ocasionat en els primers dels termes per una cobdícia empresarial sense escrúpols que han volgut maximitzar els seus beneficis, més enllà de les necessitats socials, i en el segons cas, fruit de l'especulació.

A la nostra comunitat, al marc del diàleg social, s'aconseguí un potent escut de protecció, una xarxa que emparà als treballadors i a les treballadores i a les empreses en els moments més difícils mai viscuts a les darreres dècades, arran de la pandèmia i de les trontollades causades per la cruel guerra d'Ucraïna.

Però, a hores d'ara, la nostra preocupació, la de CCOO de les Illes Balears, rau en el fet que, malgrat hem assolit quotes que s'aproximen a la plena ocupació, un ample sector de treballadors i les treballadores de la nostra comunitat viuen en una situació precària per mor de la inflació en el preu dels productes de primera necessitat, l'alimentació, la pujada de tipus d'interès, i l'habitatge -tant de lloguer com de compra-, que fa que la majoria de famílies perdin una quota important de poder adquisitiu que restringeix la millora de les seves condicions de vida.

Per l'esmentat, CCOO de les Illes Balears demana als partits que en els programes electorals amb el que concorreran a les eleccions del maig del 2023 situïn al món del treball - i en conseqüència, als treballadors i les treballadores de la nostra comunitat- al centre de les seves propostes, amb polítiques pròpies que protegeixin i millorin les seves condicions de vida en un marc d'incerteses econòmiques i socials.

La defensa d'unes condicions de vida òptimes per a la classe treballadora passa per l'enfortiment dels serveis públics, dels quals les administracions en són responsables. Els serveis públics, en el seu sentit més ample, vertebreren l'estat del benestar; i de la seva cobertura i qualitat es determina en bona mesura poder desenvolupar projectes vitals de manera digna al conjunt de la societat, a més de garantir l'equitat entre la ciutadania: uns serveis públics han d'esser de tots i totes i per a tots i totes.

Sanitat, educació, seguretat, cobertura a la dependència, habitatge, serveis socials que lluitin contra la pobresa, pensions, i les actuacions efectives per a la igualtat entre dones i homes -de manera particular en la reducció de la bretxa salarial- són, entre altres, actuacions que des de les administracions públiques han d'esser garantides, de manera especial a totes les persones que més ho poden necessitar per viure de manera apropiada. L'abordatge de totes aquestes qüestions no es pot sustentar sense un sistema impositiu que requereix una fiscalitat justa, suficient i progressiva pel desenvolupament de polítiques redistributives.

De la mateixa manera, cal fer referència al teixit productiu de la nostra comunitat, de manera especial al sector turístic, un sector que ha d'esser capaç de mantenir una ocupació de qualitat i esser respectuós amb el medi ambient i amb la nostra societat.

No podem deixar d'assenyalar que les pròximes eleccions es viuran en un marc de risc de retrocés democràtic donat per l'aparició de forces ultradretanes que arrossegueu a les opcions conservadores, i que tenen en el sindicalisme de classe un dels enemics a batre. La lluita contra aquest populisme de caire totalitari -i que té per objectiu el retrocés social en benefici del capitalisme més salvatge- passa per una aposta programàtica que arribi a la ciutadania i que es comprometí de manera clara amb projectes que garanteixin la seguretat, la dignitat i l'equitat del conjunt dels treballadors i de les treballadores, en particular, i del conjunt de la ciutadania, en general, superant marcs emocionals identitaris que s'oposen fermament als lligams de solidaritat.

No podem passar sense fer esment al diàleg i la concertació social, un instrument que fou cabdal durant la pandèmia i que, sens dubte, salvà vides, ocupacions i empreses. Però, en el nou període que vindrà després de les eleccions, haurà d'esser sotmès a revisió en dos sentits: per una banda, estendre la participació dels agents socials i econòmics en el procés que conforma tant l'acció legislativa com la gestió, des de l'inici fins a l'avaluació de les polítiques públiques que s'han dut a terme; i, en segon lloc, impregnar al conjunt de l'administració de la cultura del diàleg social, evitant que sigui una opció subjecta a la voluntat personal de qui ostenta en un determinat moment una responsabilitat pública.

Des de CCOO, com a colofó d'aquestes propostes que llancem també al conjunt de la societat illenca -i com a organització amb profundes arrels democràtiques- volem fer una crida a la mobilització dels treballadors i de les treballadores, per a que a les eleccions de dia 28 de maig exerceixin el dret a vot i siguin conscients de quines són les propostes polítiques fermament compromeses amb la llibertat, els drets de la ciutadania i el benestar de la classe treballadora, per què no hem d'oblidar que la política té una forta capacitat transformadora que pot jugar a favor o en contra dels nostres interessos de classe.

## **DIVERSIFICACIÓ ECONÒMICA, ESPECIALITZACIÓ I TURISME.**

Donat el context socioeconòmic actual, les Illes Balears s'enfronten a desafiaments econòmics importants. La crisi derivada de la pandèmia de COVID-19 ha exposat en-cara més les febleses del model econòmic, que depèn en gran mesura del turisme i dels serveis relacionats amb aquest. Es tracta d'un model productiu insostenible ecològicament i socialment generador d'importants desigualtats.

Superada la crisi sanitària, les nostres illes han experimentat una darrera temporada turística de rècord tant en beneficis econòmics per al sector com en dades d'ocupació. En aquests termes, les previsions per a la temporada del 2023 són millors ja que tenim plena ocupació des del mes de febrer, tot i ser temporada baixa.

D'altra banda, la forta pujada dels preus de la cistella de la compra i de l'energia, combinat amb una pujada insuficient dels salaris, té un impacte negatiu en les economies familiars i la qualitat de vida de les persones. A més, la dificultat d'accés a l'habitatge, propiciada pel seu preu desmesurat, comporta a una major desigualtat i genera efectes negatius en l'estabilitat social i econòmica de gran part de la població de les illes.

D'altra banda, els efectes produïts pel canvi climàtic poden tenir també un impacte significatiu en el sector turístic de les Illes Balears, que depèn en gran mesura de la natura i el clima mediterrani.

Tot això explica la necessitat de fomentar un canvi de model econòmic per a aconseguir una major diversificació i sostenibilitat econòmica i ambiental a llarg termini. Per a això cal fomentar noves oportunitats econòmiques, com el sector tecnològic, l'economia circular, les cures i les energies verdes a més de fomentar els sectors industrials tradicionals de les nostres illes i impulsar la seva reconversió per a guanyar competitivitat.

Sens dubte, per a dur a terme un canvi de model econòmic, és crucial que s'abordin les necessitats dels treballadors que són el pilar fonamental de la nostra economia.

Per tot això, haurem d'avançar en:

- Fomentar a través d'un pla estratègic la transició ecològica i la transició d'energies netes que inclogui actuacions per a la transició laboral dels treballadors i treballadores dels sectors que quedin afectats.
- Crear un pla de mobilitat sostenible que fomenti el transport públic i l'ús de mitjans de transport sense emissions que inclogui una solució per a les persones treballadores que necessiten el transport per desplaçar-se al seu lloc de treball per a realitzar la seva activitat professional.
- Fomentar l'economia circular per a reduir al mínim els residus, la contaminació i disminuir la petjada ambiental.
- Implementar polítiques públiques de suport per a cobrir les necessitats bàsiques i ajudar a mitigar l'impacte de la pujada de preus en la qualitat de vida de les persones treballadores.
- Ampliar els instruments efectius de diàleg i concertació per arribar a consensos polítics, econòmics i socials sobre el model turístic, donada la importància i el pes que té el sector turístic en el model econòmic de les Illes.
- Creació d'un pla per a promoure el turisme de baix impacte. És a dir, fomentar un turisme responsable i sostenible, que minimitzi l'impacte ambiental. Ha d'incloure la limitació del nombre de turistes en àrees sensibles i promoure la reducció de residus, l'eficiència energètica, la racionalització en l'ús de l'aigua i la conservació de la natura en l'àmbit turístic. Ha d'incloure també el seu impacte sobre l'ocupació i promoure la formació o reconversió dels i les treballadores que queden afectades. Tot això ha de ser negociat dins del diàleg social.
- Impulsar el creixement econòmic en termes de qualitat i no de quantitat i reconvertir zones i sectors obsolets.
- Impulsar el sector nàutic i aeronàutic com part fonamental de l'estratègia de les nostres Illes, al ser sectors estratègics de la nostra mobilitat.
- Diversificar el producte turístic fomentant el turisme rural, esportiu, sènior, de congressos, nàutic o cultural com a base per a la desestacionalització del sector. Per això s'ha de garantir la connectivitat i les places hoteleres en temporada baixa.
- Apostar per la inversió en innovació turística basant-se en el "know-how" del sector i recolzar-se en la UIB com a pilar fonamental.
- Impulsar el sector quaternari.
- Fomentar la formació i capacitació adequades dels treballadors i assegurar que hi hagi una transició justa per aquelles persones treballadores que puguin veure's afectats per la desaparició o reconversió d'ocupacions en sectors existents.
- Promoure la innovació tecnològica sostenible com a eina important per a millorar la productivitat en diferents sectors econòmics.
- Millorar les exportacions de béns d'equip.

- Continuar amb la creació de meses sectorials que analitzin amb profunditat els nous jaciments d'ocupació i negociar la seva implantació i condicions sociolaborals a les Illes Balears. Això ha de derivar en ajudes públiques per als sectors emergents i les apostes de futur i així cobrir l'actual dèficit d'inversió privada i per alguns sectors bàsics i transversals i una "transició justa" dels processos de modernització.
- Acabar de desenvolupar l'actual pla d'indústria i crear-ne un de nou per als propers anys que posi de relleu la importància de la creació de productes amb un alt valor afegit. S'han de facilitar les condicions per a la creació d'empreses i la regeneració del teixit industrial de les Illes Balears i més concretament d'empreses intensives en tecnologia i creativitat. Aquest pla ha de ser contrastat i validat pels agents socials.
- Millorar la competitivitat per a millorar l'ocupació. La millora de la competitivitat ha de basar-se en la qualificació, benestar i progrés de la classe treballadora en lloc de lligar-se a la reducció de costos salarials.
- Afavorir la competitivitat del sector primari i industrial. S'ha d'establir una estratègia de futur per a la indústria agroalimentària i generar una cadena de valor en la indústria existent i en la que potencialment podria crear-se amb impuls del sector primari.
- Per a la millora de la qualitat de l'ocupació, és necessari:
  - Facilitar el flux del crèdit, repte en el qual l'ISBA ha de jugar un paper principal.
  - Facilitar els processos d'internacionalització.
  - Facilitar la simplificació de les tramitacions administratives, amb garanties de seguretat.
- Consensuar i supervisar amb els agents socials el correcte desenvolupament dels projectes finançats pels Fons Europeus i garantir la utilització de tot el crèdit assignat.
- Dins d'aquest nou model econòmic cal prevaler amb els productes locals sent respectuosos amb el mitjà i la naturalesa, evitant així el monocultiu del turisme.

## OCUPACIÓ

En un moment en què les dades del mercat laboral ens permeten parlar de plena ocupació, i en què la contractació indefinida suposa el 80% de la contractació que es realitza a la nostra comunitat autònoma, encara queden importants elements en què continuar treballant perquè totes les persones treballadores puguin accedir a una feina digna i estable.

Per això, des de CCOO marquem com a prioritaris els punts següents:

- Consolidar la participació dels agents socials en la planificació, execució i control de les polítiques d'ocupació, ja que són un instrument clau per dinamitzar la integració al món laboral de les persones en situació d'atur.
- Donar prioritat a la lluita contra l'economia submergida i el frau a la contractació fent especial èmfasi en la contractació a temps parcial no desitjada, que majoritàriament afecta joves i dones.
- Vigilar la utilització de la contractació fixa-discontínua de manera que no siguin els nous contractes temporals disfressats de contractació indefinida.
- Seguir potenciant el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB) com a organisme responsable de la planificació, execució i control de les polítiques d'ocupació, adequant-lo a les necessitats actuals de les persones en situació de desocupació i del mercat laboral, garantint una bona atenció, qualitat i efectivitat en els serveis d'orientació, intermediació, reubicació i formació; dotant-lo del capital humà necessari.
- Establir mesures per a la millora de la inserció laboral dels col·lectius amb dificultats d'inserció especials i en risc d'exclusió social. Atenent, principalment, la seva escassa qualificació i/o les seves extremes necessitats econòmiques, plantejem:
  - Establir itineraris personalitzats d'orientació i inserció per a aquests col·lectius amb dificultats per accedir al món del treball, amb la participació dels serveis socials quan hi hagi una situació d'exclusió social associada.
  - Les mesures per incentivar la contractació d'aquests col·lectius han de comptar amb un control i acompanyament tutoritzat fins a la seva inserció professional i social.
- Vigilar que les pràctiques no laborals estiguin vinculades a programes de formació oficials

## FORMACIÓ

Davant dels canvis que se'ns acosten com a conseqüència de les transicions ecològica i digital, que s'estan iniciant, la formació de totes les persones treballadores al llarg de la vida laboral, és l'eix central que permetrà que s'adquireixin les habilitats i coneixements indispensables per accedir a un lloc de treball digne. A més, només mitjançant la formació es podrà aconseguir un canvi de model productiu que generi i consolidi llocs de treball de qualitat.

Per això des del sindicat considerem indispensable:



- Elaborar plans de formació ajustats a les necessitats del mercat laboral i adreçats a obtenir certificats de professionalitat.
- Facilitar, mitjançant cursos de formació, el maneig de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, alhora que es propiciï la valorització de les àrees tècniques de recerca i innovació.
- Dissenyar cursos per al coneixement en drets sociolaborals, així com en la prevenció de riscos laborals, la gestió ambiental, la qualitat dels processos o la Responsabilitat Social Empresarial.
- Difondre i facilitar l'accés a les convocatòries de l'Institut de Qualificacions Professionals de les Illes Balears (IQPIB) per incrementar el nombre de treballadors i treballadores a qui es reconeixen les seves competències de manera que els permeti millorar la seva situació tant a l'empresa actual com en altres llocs de treball futurs.
- Impartir la formació per a l'ocupació exclusivament en centres públics. Que la planificació, la programació, el seguiment, el control i l'avaluació del sistema de formació es faci de manera conjunta entre el SOIB i els agents socials, i que la gestió de la formació en tots els seus aspectes la realitzi el SOIB.
- Impulsar la formació a tots els nivells donant especial protecció i atenció a la formació professional dels treballadors i treballadores que aquesta sigui de qualitat i oficial (impartida per organismes oficials).

## IGUALTAT

Les crisis més recents han tingut un profund impacte de gènere. És precisament davant d'aquest tipus de disruptcions quan té una importància especial accelerar i intensificar els esforços en l'àmbit de les polítiques d'igualtat. Per això proposem:

- Creació d'un grup de treball constituït per la Conselleria de Treball, els agents socials i econòmics i la Inspecció de Treball per crear un Pla de compliment efectiu de la igualtat laboral entre homes i dones. Aquest és un dels objectius inclosos al Pla per a la Igualtat a l'àmbit laboral 2022-2025.
- Reforçar les actuacions i les mesures que possibilitin el desenvolupament i el seguiment dels Plans d'Igualtat a l'Administració Pública.
- Reforçar la perspectiva de gènere en l'orientació formativa laboral, impulsant entre les dones les vocacions STEM (ciència, tecnologia, enginyeries i matemàtiques). Garantir a tots els centres educatius públics equips d'orientació acadèmica i professional amb formació en gènere, amb capacitat per engegar programes d'orientació dirigits a combatre la segregació en elecció d'estudis i professions.

- Dissenyar mesures específiques que augmentin la presència de dones als sectors en què estan infra representades per reduir la segregació ocupacional per gènere. Això requereix millorar els serveis d'orientació en la formació al llarg de la vida, incentivar la participació de dones en accions formatives masculinitzades, serveis de suport a les tasques de cura i eliminar progressivament els elements sexistes dels recursos formatius.
- Impulsar campanyes de sensibilització i difusió per donar a conèixer els certificats de bones pràctiques en matèria d'igualtat d'oportunitats i els efectes positius que tenen a les empreses.
- Fomentar la col·laboració, cooperació y la coordinació entre el Govern de les Illes Balears amb les entitats que integren l'Administració Local i el sector públic instrumental de la Comunitat, per a promoure l'adopció de mesures destinades a recolzar la conciliació de la vida personal, familiar i laboral i l'eliminació de la bretxa salarial de gènere. Desenvolupament del "Pla de conciliació i corresponsabilitat de les IB 2021-2024"
- Les Administracions Públiques de Balears i les seves entitats i organismes dependents denegaran l'atorgament de subvencions, beques o qualsevol altre tipus d'ajut públic a les empreses i entitats sol·licitants, sancionades o condemnades per haver exercit o tolerat pràctiques laborals considerades discriminatòries per raó de sexe o gènere , sancionades per resolució administrativa ferma o condemnades per sentència judicial ferma.
- Les bases reguladores de subvencions, beques i qualsevol altre tipus d'ajut públic que convoquin les administracions de Balears han de fomentar la inclusió de la valoració del millor mitjà per aconseguir la incorporació de la perspectiva de gènere.
- Impulsar la regulació i el sistema de capacitació i formació dels professionals d'igualtat de gènere.
- Incorporar i impulsar la perspectiva de gènere en la formació del personal adscrit al SOIB, i en especial aquell que atén al públic en tasques d'orientació i inserció laboral, amb l'objectiu de garantir una inserció laboral no subjecta a estereotips sexistes.
- Les polítiques públiques han de visualitzar i augmentar la conscienciació sobre les desigualtats de gènere en l'àmbit laboral garantint l'establiment de programes de formació específica destinats als treballadors i treballadores, a l'empresariat i als serveis de prevenció en matèria de seguretat i salut laboral des d'una perspectiva de gènere, que fomentin l'ús de metodologies d'avaluació i intervenció sobre les condicions de treball que siguin sensibles a les qüestions de gènere.
- El departament competent en matèria de seguretat i salut i de salut laboral han de fomentar la recollida i el tractament de la informació existent als centres d'atenció primària i a les mútues d'accidents de treball sobre malalties

professionals desglossada per sexes, per identificar riscos específics a les treballadores.

- Desenvolupar un pla específic contra la violència de gènere, de caràcter preventiu, assistencial i formatiu.
- Potenciar el programa d'inserció sociolaboral per a dones víctimes de violència de gènere, desenvolupant mesures d'actuació i adaptant-lo a les necessitats individuals de les víctimes.
- Establir una prestació per a dones víctimes de violència de gènere que els faciliti la incorporació al món laboral
- Promoure un accés igualitari, des de la perspectiva de gènere, als ajuts vinculats a la transició energètica.

## SALUT I SEGURETAT A LA FEINA

La nostra Comunitat Autònoma registra un dels índex de sinistralitat laboral més alts respecte al conjunt de l'Estat. És per això que cal continuar amb una acció decidida en la millora de la seguretat en l'àmbit laboral i una promoció de la salut que permeti el desenvolupament del cycle vital en condicions dignes, és per això que proposem:

- Millorar els Plans de Salut Laboral a les Illes Balears per a la promoció de la salut laboral i la reducció de la sinistralitat laboral, tant en accidents de treball com en malalties professionals, perquè, entre d'altres, desenvolupin les línies d'actuació següents:
  - Impulsar l'IBASSAL dotant-lo de recursos econòmics, humans i tècnics suficients per a la seva escomesa, i enfortir el paper dels interlocutors socials i la implicació d'empresaris i empresàries i treballadors i treballadores en totes les mesures referides a la prevenció de riscos laborals.
  - Potenciar la cooperació entre les administracions sanitària i laboral i facilitar la vigilància de la salut.
  - Vigilar el compliment de la legislació en matèria de seguretat i salut laboral per part de tots els actors que intervenen en la prevenció de riscos laborals.
  - Dissenyar, desenvolupar i implantar un sistema d'informació integrat de salut a la feina per recollir, processar, analitzar i transmetre informació de qualitat, actualitzada i accessible sobre l'estat de salut i sobre condicions de treball de les treballadores i els treballadors.
  - Promoure el compromís i la coordinació de les administracions i institucions públiques amb la seguretat i la salut a la feina.

- Promoure en l'àmbit corresponent i per part de l'Administració autonòmica que les contingències comunes es gestionen exclusivament a través dels serveis públics de salut i l'INSS.
- L'IBASSAL, conjuntament amb les organitzacions sindicals i empresarials, haurà de promoure mesures que limitin la realització d'hores extraordinàries i els contractes a temps parcial. Crear un grup de treball que analitzi i dissenyi la gestió preventiva del temps de treball i els seus efectes sobre la salut física i mental de les persones treballadores
- L'IBASSAL conjuntament amb les organitzacions sindicals i empresarials fomentarà mesures i actuacions perquè tant les empreses com les AAPP impulsin la desconexió digital.
- Promoure la investigació per conèixer l'impacte dels canvis tecnològics, ecològics, climàtics i demogràfics en la salut de les persones treballadores i anticipar solucions.

## POLÍTIQUES PÚBLIQUES

Les polítiques socials en temps marcats per una forta incertesa són totalment imprescindibles a l'hora de donar seguretat al conjunt de la classe treballadora. Unes polítiques socials que, des del públic, garanteixin el desenvolupament vital de la ciutadania en general, i dels treballadors i les treballadores, particular.

Enfortir l'estat de benestar, amb una educació, una sanitat i uns serveis socials de qualitat i equitatius és un deure ineludible de les administracions públiques.

És perquè hem de:

- Apostar per una educació pública de qualitat. En aquest sentit, proposem:
  - Realitzar un pla d'inversions en infraestructures educatives.
  - Creació de noves places escolars públiques de 0 a 3 anys.
  - Rebaixa del preu de les matrícules universitàries, en especial les relacionades amb els màsters.
- Impulsar una sanitat de gestió pública i de qualitat, ampliant la cartera de serveis, que sigui universal i evitant demores a través de contractació de professionals. Un model basat en la qualitat de l'atenció que tingui:
  - Un finançament suficient de manera que s'incrementi la despesa sanitària davant les polítiques restrictives que se'ns han imposat els darrers anys. Especial atenció i reforçament del pressupost destinat als serveis d'Atenció Primària.

- Impulsar un pacte social en favor de la sanitat pública balear amb la participació dels partits polítics i els agents socials, especialment dels sindicats degut a les implicacions en l'ocupació que té qualsevol mesura.
  - Revisar les concessions de serveis, la titularitat i el tipus de personal empleat per buscar fórmules de reversió a l'àmbit de gestió pública directa. Disminució de la despesa destinada a concerts amb la sanitat privada.
  - Un Pla de Salut Mental accessible.
  - Planificació adequada dels serveis d'urgències amb l'adequada organització i distribució dels recursos humans perquè coincideixin amb els horaris i èpoques de més afluència de pacients.
  - Consolidar l'accés de la població immigrant en situació irregular a la titularitat de la targeta sanitària i ple accés sense cap mena de discriminació a les prestacions i serveis del sistema sanitari.
- Consolidar els serveis públics orientats als sectors més desafavorits, per això caldrà:
    - Dissenyar i articular un sistema d'ingressos mínims, amb l'objectiu d'aconseguir la garantia efectiva d'uns ingressos mínims i adequats a les necessitats de les famílies i una major cohesió social.
    - Dissenyar un Pla d'Inversions del Servei d'Atenció a la Dependència en què es recullin el nombre de places i de serveis necessaris, el protocol de gestió, la creació de llocs de treball, la formació de professionals i el finançament. L'increment de finançament, tant per part de l'AGE com per part de la CA, s'ha de destinar a l'atenció prioritària mitjançant serveis professionals i la millora dels concerts dels serveis esmentats.
    - Posada en marxa d'un sistema d'avaluació de resultats de les diferents fórmules de gestió del sistema de serveis socials, tant públic com públic-privat, basat en l'evidència i d'acord amb indicadors comuns i homogenis, per facilitar la presa de decisions i la utilització adequada dels recursos públics.
    - Reforçar la xarxa de serveis socials com a agent coordinador de les polítiques de lluita contra l'exclusió. Els serveis socials públics han de liderar una estratègia d'acció davant les conseqüències de les successives crisis, que impliqui intervencions des del conjunt d'àmbits de l'Administració.
    - Desenvolupament d'una nova economia de les cures. Utilitzar els recursos previstos al PRTR per a un enfortiment de les capacitats dels sectors sanitaris, atenció a la dependència i serveis socials que redundi en una millora en termes d'igualtat de gènere, així com consolidar un sistema públic de cures accessible, universal i de qualitat.

- Reforçar la coordinació sociosanitària, ja que és un element estratègic per a un aprofitament eficient tant dels recursos del sistema sanitari com dels serveis socials. La coordinació entre el sistema sanitari, el SAD, així com de la xarxa de serveis socials, mitjançant la millora de la qualitat assistencial, ha de revertir en benefici de les persones ateses, mitjançant la millora de la qualitat assistencial, però també del conjunt de les estructures de protecció social mitjançant l'optimització dels recursos.
- Davant de les situacions de més vulnerabilitat, és important que l'Administració pública autonòmica es cobreixin les llacunes de la protecció i se solucionin les dificultats burocràtiques, tecnològiques o de qualsevol altra naturalesa, que impedeixen l'accés dels potencials beneficiaris. Garantir la informació i l'accés a l'IMV i altres prestacions, programes i serveis, ja que moltes llars en situació de vulnerabilitat no tenen la informació i els recursos necessaris per sol·licitar-los.
- Desenvolupar i potenciar els serveis de mediació, especialment aquells destinats a la població immigrant.
- Campanyes de sensibilització per a erradicar el racisme i la xenofòbia a la societat balear.

## LLENGUA, CULTURA I MEMÒRIA

La cultura es configura com un dels aspectes fonamentals en el desenvolupament de les capacitats dels treballadors i de les treballadores per aconseguir una vida més plena. La llengua, en les diferents modalitats, constitueix un dels principals eixos per a la cohesió, l'enteniment i la integració social, de manera que potenciar-ne i normalitzar-ne l'ús ens enriqueix tan individualment com socialment. La memòria històrica configura el nostre llegat i estructura allò que som, alhora que ens ajuda a entendre el que vam ser, i ens projecta cap al que volem ser.

Per això, caldrà:

- Potenciar les polítiques de promoció de la llengua pròpia de les Illes Balears. El respecte a la llengua i cultura pròpies de les Illes Balears i la defensa del català com a llengua vehicular són elements fonamentals per a la cohesió social, per això creiem que és absolutament necessari potenciar les polítiques de promoció de la llengua en tots els àmbits, especialment al món del treball, alhora que requereix donar plena vigència a la Llei de normalització lingüística i recuperar mitjans de comunicació en llengua catalana.
- Donar formació a tots els professionals no sols de les administracions públiques, si no també plans formatius en les empreses perquè tots els treballadors i treballadores coneguin la llengua catalana.

- Desenvolupar els plans de Cultura del Govern de les Illes Balears obrint-los a àmbits com ara la creació, la ciència, la tecnologia i l'art.
- Potenciar els aspectes de recuperació de la memòria històrica i democràtica, - ampliant-ho a l'etapa de transició- consolidant el treball de les institucions per a la recuperació de les restes de les víctimes del franquisme, abolint tota simbologia pública de la dictadura i continuar donant suport a les associacions memorialistes.

## HABITATGE

Els problemes relacionats amb l'habitatge són actualment un dels problemes més urgents per a la classe treballadora. La manca d'habitatge i el seu encariment comporta un veritable handicap a l'hora de desenvolupar una vida digna.

És per això que calen polítiques que equilibren el mercat amb el dret a un habitatge. Per això, caldrà:

- Pla d'inversió en rehabilitació d'habitatge sostenible i estalvi energètic.
- Polítiques actives d'accés a l'habitatge que inclogui criteris socials i de renda per a la seva assignació que han de contemplar:
  - Promocions públiques on l'administració siga la garant que totes les famílies disposen d'un habitatge digne, donant accés als joves a poder gaudir d'un habitatge en les mateixes condicions que una família..
  - Regulació i actuació sobre el mercat de lloguer. Limitar el preu del lloguer en zones tensionades. Programa de lloguer segur i assequible.
  - Parc de lloguer públic i social. Destinar a l'habitatge públic de lloguer prioritàriament el 10% d'aprofitament urbanístic. Promoure i integrar al parc públic de lloguer el sòl i els habitatges situats en zones prioritàries o tensionades que pertanyin a les administracions públiques.
  - Crear una autèntica segona oportunitat per a les famílies amb deutes hipotecaris. Per això és necessari canviar la legislació hipotecària actual d'enjudiciament civil.
  - Dotar de més mitjans per al control del lloguer ocasional il·legal.

## MEDIAMBIENT

No hi ha cap mena de dubte, que la protecció del medi ambient es prioritària a les nostres illes. Vivim a un entorn fràgil, amb una gran pressió sobre el territori i els recursos

naturals, provocada -en gran mesura- per la nostra principal activitat econòmica: el turisme. Això provoca conflicte entre activitat econòmica i protecció del territori, i el sindicat no es alià a aquest debat. Per una banda, atendre l'emergència climàtica i per l'altra mantenir les taxes d'ocupació que ens dona l'activitat turística. Es per això que necessitem accelerar la transició del model turístic on amb manco turistes generem la mateixa ocupació, a més d'avançar cap a una economia sostenible que ens porti a un nou augment de l'ocupació, que conjugui la generació de beneficis, la reducció de les desigualtats socials i la protecció i la millora de l'entorn mitjançant la inversió en una nova sèrie d'actius basats en les tecnologies netes i eficients, en l'ecoinnovació i en les energies renovables, entre d'altres. Tot això és una necessitat inajornable.

Amb una economia sostenible s'orienta així el model productiu cap a processos menys intensius en matèria, energia i carboni, cosa que anirà consolidant, alhora, una resposta estratègica per fer front al canvi climàtic. A més de la possibilitat creixent de comptar amb nous llocs de treball en sectors tradicionalment relacionats amb la cura del medi ambient, com ara el tractament i la gestió de l'aigua, la gestió dels residus, els serveis ambientals, la protecció dels espais naturals i de la biodiversitat, la gestió forestal sostenible, el turisme rural o l'educació i formació mediambiental, sorgeixen ara amb força altres sectors emergents, impulsats per la implantació de les polítiques ambientals i de les estratègies de sostenibilitat a diferents nivells, escales i sectors.

Tot això ha d'ajudar a conservar bona part dels llocs de treball existents, a millorar-ne la qualificació i a generar nous llocs de treball amb un impacte positiu en diverses activitats. És una oportunitat que no hem de deixar passar. El sistema lineal de la nostra economia (extracció, fabricació, utilització i eliminació) ha assolit els seus límits. Es comença a entreveure, en efecte, l'esgotament d'una sèrie de recursos naturals i dels combustibles fòssils. L'economia circular proposa, per tant, un nou model de societat que utilitza i optimitza els estocs i els fluxos de materials, energia i residus i el seu objectiu és l'eficiència de l'ús dels recursos.

En un context d'escassetat i fluctuació dels costos de les matèries primeres, l'economia circular contribueix a la seguretat del subministrament i a la reindustrialització del territori. Els residus dels uns es converteixen en recursos per als altres. El producte ha de ser dissenyat per ser desconstruït.

L'economia circular aconsegueix convertir els nostres residus en matèries primeres, paradigma d'un sistema de futur. Finalment, aquest sistema és un sistema generador d'ocupació local i no deslocalitzable.

Energies renovables.



Amb la llei de canvi climàtic, es pot afirmar que a les Illes Balears s'obre un escenari de desenvolupament de les energies renovables i de creació d'ocupació, que CCOO de les Illes Balears ha quantificat en 10.200 nous llocs de treball els propers 10 anys. Per això:

- Als plans i programes de promoció de les energies renovables també haurien d'estar acompanyats d'una anàlisi dels beneficis ambientals i socials de les mesures que cal aplicar.
- Elaborar un pla d'implantació de les renovables als diferents sectors productius.
- Ajustar la formació per a l'ocupació a les necessitats del sector.

#### Tecnologies netes i eficients

La implantació de les tecnologies netes suposen canvis en els processos per reduir la quantitat de residus i contaminants, hem d'elaborar plans específics a:

- Tecnologia de la construcció i la il·luminació.
- Mobilitat i transport públic massiu a preus raonables.
- Xarxa elèctrica intel·ligent.
- Tractament de l'aigua.

#### Ecoinnovació

Desenvolupar un pla d'acció de tecnologies ambientals, per a:

- Estimular el sorgiment de mercats i mobilitzar finançament per investigació i desenvolupament.
- Promoure innovacions ecològiques i tecnologies ambientals, en particular en àmbits prometedors com ara la construcció, els aliments i les begudes, tecnologies de l'aigua, el transport, el reciclatge i les aigües residuals.

## GOVERNANÇA I PARTICIPACIÓ INSTITUCIONAL

Des de la Confederació Sindical de Comissions Obreres de les Illes Balears entenem, la participació institucional, el Diàleg Social i la Concertació com una eina clau en benefici de la societat, que facilita el clima de pau social i contribueix a una millor governança, alhora que reforça el perfil de l'acció sociopolítica en el deure d'afavorir les condicions de vida de la classe treballadora.

No hi ha dubte que la participació institucional i el diàleg social han estat un dels pilars fonamentals en la gestió de la crisi ocasionada per la pandèmia i la crisi ocasionada per la guerra a Ucraïna, però aquest instrument –que ha resultat eficaç en una època marcada

per una profunda crisi- ha de ser repensada per donar una millor resposta a les necessitats dels treballadors i treballadores. Per això cal:

- Assentar les bases perquè, en el marc de la nostra comunitat, es donin les condicions per consensuar un pacte de rendes autonòmic com a base per a la millora de les condicions econòmiques i socials de la classe treballadora i de la competitivitat de les empreses.
- Estendre els processos de participació, seguiment i avaluació als agents socials i econòmics més representatius tant en els processos d'acció legislativa com en la gestió.
- Impregnar el conjunt de l'administració de la cultura del diàleg i la concertació social i evitar que sigui una opció subjecta a la voluntarietat política.
- Compromís de l'administració per enfortir els espais de participació com el Consell Econòmic i Social dotant-lo de recursos econòmics i humans suficients per al funcionament correcte.
- Dotar dels recursos necessaris els espais de solució extrajudicial de conflictes com és el TAMIB.

